

OW. K255
Sz. P. M. Krasniewski

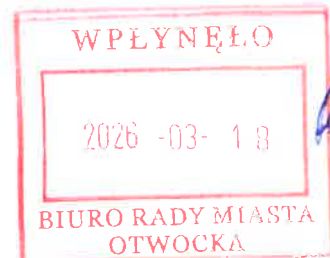
2026-03-18

OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W OTWOCKU

ul. Sosnowa 4, 05-400 Otwock

tel. +48 (22) 779 36 32

www.opsotwock.pl, e-mail: sekretariatops@opsotwock.pl

Otwock, dnia 16.03.2026r.

OPS.D.015.28.2026.JS

16.03.2026
Sz. P. M. Krasniewski

PREZYDENT
MIASTA OTWOCKA

Pan Jarosław Margielski

Prezydent Miasta Otwocka

Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Otwocku przedkłada w załączeniu projekt Uchwały Rady Miasta Otwocka w sprawie przyjęcia Programu Osłonowego Miasta Otwocka na lata 2026-2028 - „Pomoc rzeczowa dla potrzebujących”, z prośbą o skierowanie dokumentu na sesję Rady Miasta Otwocka.

Uzasadnienie

Podstawą realizacji Programu Osłonowego Miasta Otwocka „Pomoc rzeczowa dla potrzebujących”, jest art. 17 ust. 2 pkt 4 oraz art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025r., poz. 1214 ze zm.). Program będzie elementem polityki społecznej Miasta Otwocka w zakresie poprawy poziomu życia najniższej uposażonych rodzin. Mając powyższe na względzie, niniejszy Program uzupełni i rozszerzy działania Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie realizacji zadań obowiązkowych gminy z zakresu pomocy społecznej, a w szczególności art. 39 ustawy o pomocy społecznej. Przepis powyższy stanowi, iż zasiłek celowy jest świadczeniem fakultatywnym, mającym formę pieniężną art. 36 pkt 1c. Taki zapis nie zezwala na realizację tego świadczenia w innej formie, np. rzeczowej. Wobec powyższego uzasadnione jest podjęcie uchwały.

Wobec powyższego podjęcie uchwały jest uzasadnione.

DYREKTOR
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W OTWOCKU

mgr Janusz Stroiński

W załączeniu:

1. Projekt Uchwały Rady Miasta Otwocka wraz z załącznikiem.

UCHWAŁA NR
RADY MIASTA OTWOCKA
z dnia

w sprawie przyjęcia Programu Ośłonowego Miasta Otwocka na lata 2026-2028
„Pomoc rzeczowa dla potrzebujących”

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r., poz. 1153 ze zm.), w związku z art. 17 ust. 2 pkt 4 i art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U. z 2025 r. poz. 1214 ze zm.), uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się na lata 2026-2028 Program Ośłony Miasta Otwock „Pomoc rzeczowa dla potrzebujących”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Otwocka.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Przewodnicząca Rady
Miasta Otwocka

ADWOKAT
Jarosław Dąbrowski

Elektronicznie
podpisany przez
adw. Jarosław
Dąbrowski

Uzasadnienie

Podstawą realizacji Programu Osłonowego Miasta Otwocka „Pomoc rzeczowa dla potrzebujących”, jest art. 17 ust. 2 pkt 4 oraz art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025r., poz. 1214 ze zm.). Program będzie elementem polityki społecznej Miasta Otwocka w zakresie poprawy poziomu życia najniżej uposażonych rodzin. Mając powyższe na względzie, niniejszy Program uzupełni i rozszerzy działania Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie realizacji zadań obowiązkowych gminy z zakresu pomocy społecznej, a w szczególności art. 39 ustawy o pomocy społecznej. Przepis powyższy stanowi, iż zasiłek celowy jest świadczeniem fakultatywnym, mającym formę pieniężną art. 36 pkt 1c. Taki zapis nie zezwala na realizację tego świadczenia w innej formie, np. rzeczowej. Wobec powyższego uzasadnione jest podjęcie uchwały.

**PREZYDENT
MIASTA OTWOCKA**

dr inż. Jarosław Tomasz Margielski

Program Ośłonowy Miasta Otwocka na lata 2026-2028

„POMOC RZECZOWA DLA POTRZEBUJĄCYCH”

WSTĘP

Program Ośłonowy Miasta Otwocka „Pomoc rzeczowa dla potrzebujących” będzie Programem realizowanym przez Ośrodek Pomocy Społecznej na rzecz mieszkańców Otwocka w sferze szeroko pojętej miejskiej polityki społecznej. Podstawą realizacji Programu Ośłonowego Miasta Otwocka „Pomoc rzeczowa dla potrzebujących”, zwanego dalej „Programem” jest art. 17 ust. 2 pkt 4 oraz art. 110 ust. 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025r., poz. 1214 z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o pomocy społecznej”. Przepis ten wskazuje na podejmowanie innych, niż wymienione w art. 17 ust. 1, zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzenie i realizację programów ośłonowych, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych. W tym stanie rzeczy staje się jak najbardziej uzasadnione przyjęcie Programu Ośłonowego Miasta Otwocka w latach 2026-2028.

OPIS PROBLEMU

Z diagnozy tut. Ośrodka wynika, że na terenie miasta Otwocka zamieszkują rodziny żyjące w ubóstwie i wymagające wsparcia ze strony tutejszego Ośrodka. Ograniczenia rodzin spowodowane niepełnosprawnością, chorobami, wiekiem, niewydolnością opiekuńczo-wychowawczą, nieporadnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, uzależnieniem od alkoholu czy narkotyków nie pozwalają ww. na zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych. Wobec niedostatku, występującego wśród klientów Ośrodka, udzielanie świadczenia pieniężnego, nie zawsze umożliwia stronie wydatkowanie go zgodnie z przeznaczeniem. Osoby te wymagają pomocy w formie rzeczowej, z możliwością dostarczenia jej do miejsca zamieszkania.

W roku 2025 roku na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej objęto świadczeniami 1211 osoby, liczba rodzin objętych pomocą 934, liczba osób w rodzinach 1404.

Na powyższe zadania w 2025 roku wydatkowano kwotę **12 901 576,98 zł** – z tego:

- **7 659 550,38 zł** ze środków własnych Miasta Otwock,
- **5 242 026,60 zł** z budżetu wojewody,

Rzeczywista liczba osób objętych pomocą na podstawie ustawy o pomocy społecznej w roku
2024r i 2025r

WYSZCZEGÓLNIENIE		LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRZYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIE		LICZBA RODZIN		LICZBA OSÓB W RODZINACH	
		2024r	2025r	2024r	2025r	2024r	2025r
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych OGÓŁEM (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	1	1241	1211	928	934	1448	1404
w tym:	2	928	893	749	748	1171	1123
Świadczenia pieniężne	3	493	485	405	406	762	731
Świadczenia niepieniężne	4	27	28	27	25	46	50
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	5	1241	1211	928	934	1448	1404
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	6	X	X	760	647	1226	1040
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej - ogółem	7	X	X	171	122	290	224
w tym:	8	LICZBA KONTRAKTÓW SOCJALNYCH					
wyłącznie w postaci pracy socjalnej		2024r.		2025r.			
Praca socjalna prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny		12		0			

Źródło: opracowanie na podstawie sprawozdania własnego MPiPS-03 za 2024 r. i 2025 r.

Analizując powyższy dane należy stwierdzić, że zapotrzebowanie na pomoc pieniężną ma tendencję malejącą. Powodem tego zjawiska jest poprawa poziomu życia społeczeństwa, a co za tym idzie, sytuacji materialnej rodzin. Obecnie, coraz łatwiej jest też zakupić niezbędne artykuły we własnym zakresie, a większość sprzedawców oferuje dostawę do miejsca zamieszkania klienta. Ponadto, wpływ ma również intensywna pogłębiona praca socjalna z rodziną, wykonywana przez pracowników socjalnych i asystentów rodziny zatrudnionych w Ośrodku, co w bezpośredni sposób wpływa na zmniejszenie liczby osób korzystających z pomocy. Za spadkiem powyższych wartości zdecydowanie przemawia również otrzymywanie przez rodziny świadczeń z wielu programów rządowych, które znacząco wpłynęły na poprawę sytuacji finansowej klientów Ośrodka.

CELE PROGRAMU

Głównym celem Programu jest wsparcie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Program jest elementem polityki społecznej Miasta Otwocka w zakresie poprawy poziomu życia najniższej uposażonych rodzin. Mając powyższe na względzie, niniejszy Program uzupełni i rozszerzy działania Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie realizacji zadań obowiązkowych gminy, a w szczególności art. 39 i art. 48 ustawy o pomocy społecznej. Przepis powyższy stanowi, iż zasiłek celowy jest świadczeniem fakultatywnym, mającym formę pieniężną. Taki zapis nie zezwala na realizację tego świadczenia w innej formie, np. rzeczowej. Jedynie w przypadku stwierdzenia przez pracownika socjalnego marnotrawienia przyznanych świadczeń pieniężnych, ich celowego niszczenia lub korzystania w sposób niezgodny z przeznaczeniem, bądź marnotrawienia własnych zasobów finansowych może nastąpić ograniczenie świadczeń, odmowa ich przyznania albo przyznanie pomocy w formie świadczenia niepieniężnego (art. 11 ust. 1 ww. ustawy). Natomiast przepis art. 48 zobowiązuje gminę do przyznania osobie potrzebującej niezbędnego ubrania poprzez dostarczenie jej bielizny, odzieży i obuwia, jeżeli jest tego pozbawiona. Enumeratywne wyliczenie form w jakich świadczenie ma być realizowane nie zezwala na rozszerzanie jego zakresu.

Realizacja niniejszego Programu zapewni rozszerzenie katalogu form przyznawanej pomocy i dostosowanie go do stwierdzonych potrzeb mieszkańców miasta Otwocka.

Pomoc w tej formie skierowana będzie do osób, które z uwagi na chorobę, niepełnosprawność, wiek, ograniczoną mobilność, uzależnienie od alkoholu, narkotyków lub inne obiektywne trudności wskazane przez pracownika socjalnego, nie są w stanie samodzielnie zabezpieczyć sobie i swoim bliskim niezbędnych potrzeb. W takich przypadkach przewiduje się przyznawanie pomocy rzeczowej w drodze decyzji administracyjnej, w szczególności poprzez zakup:

- 1) leków,
- 2) odzieży, obuwia,
- 3) sprzętu i artykułów niezbędnych do prowadzenia gospodarstwa,
- 4) sprzętu i artykułów do przeprowadzania niezbędnych napraw i remontów w gospodarstwie domowym,
- 5) opału z transportem do miejsca zamieszkania.

PODMIOTY REALIZUJĄCE PROGRAM

Podmiotem nadzorującym realizację Programu jest Prezydent Miasta Otwocka. Za realizację programu odpowiedzialnym jest dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Otwocku. Dyrektor współpracuje w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Do zadań podmiotów realizujących Program należy:

1. Prezydent Miasta Otwocka:
 - a) koordynacja i nadzór nad realizacją programu;
2. Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Otwocku:
 - a) planowanie wysokości środków finansowych na realizację Programu;
 - b) diagnoza środowisk i grup społecznych będących adresatami Programu;
 - c) przyznawanie i rozliczanie pomocy,
 - d) przygotowanie danych dotyczących realizacji Programu za każdy rok i ujęcie w terminie właściwym w sprawozdaniu z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Otwocku.

ZASADY UDZIELANIA POMOCY W RAMACH PROGRAMU

Procedura przyznawania pomocy rzeczowej odbywać się będzie zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku, a w szczególności dotyczącymi udzielania świadczeń.

1. Pomoc w ramach Programu przyznawana jest w zależności od sytuacji dochodowej osoby lub rodziny przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt 2 – 15 ustawy o pomocy społecznej lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej.
2. Jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej, osoby w rodzinie lub rodziny nie przekracza 100% kryterium dochodowego określonego zgodnie art. 8 ust. 1 pkt 1 – 3 ustawy o pomocy społecznej, klienci Programu korzystają z pomocy rzeczowej nieodpłatnie.
3. Jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej, osoby w rodzinie bądź rodziny przekracza 100% kryterium dochodowego określonego zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 1-3 ustawy o pomocy społecznej, udzielenie pomocy w formie świadczenia rzeczowego może odbywać się na zasadzie zwrotu kosztów przyznanego świadczenia. Zasady zwrotu określa Uchwała Nr XII/99/19 Rady Miasta Otwocka z dnia 28 maja 2019r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej będących w zakresie zadań własnych.
4. Przyznanie pomocy rzeczowej następuje na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego bądź innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.
5. Pomoc rzeczowa może być udzielana z urzędu.
6. Każdy wniosek poprzedzony zostanie dogłębną analizą sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i materialnej osób i rodzin na podstawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.
7. Przyznanie pomocy rzeczowej następuje w drodze decyzji administracyjnej.

FINANSOWANIE PROGRAMU

Program Osłonowy Miasta Otwocka na lata 2026-2028 „Pomoc rzeczowa dla potrzebujących” będzie finansowany ze środków własnych Dział 852 Pomoc Społeczna z rozdziału 85214 §3110. Środki na pomoc w formie rzeczowej zabezpieczone są w budżecie Ośrodka Pomocy Społecznej.

W 2025 roku z pomocy w formie zasiłków celowych z powyższego rozdziału skorzystało 794 osób, na łączną kwotę 1 028 163,00 zł. w tym na zasiłki celowe specjalne na kwotę 396 746,00

zł oraz zasiłki celowe zwrotne na kwotę 9 510,00 zł.

Zasiłek celowy był przyznany w celu zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej. Zasiłek może być przyznany w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu. Po rozeznaniu przez pracowników socjalnych potrzeb w środowisku należy wskazać, iż potrzeby w latach 2026 – 2028 na pomoc rzeczową wynosić będą po 10.000,00 zł (dziesięć tysięcy złotych) na każdy rok. W ramach niniejszego Programu planuje się, że z pomocy skorzysta około 20 rodzin.

Działania Ośrodka Pomocy Społecznej prowadzone są w odpowiedzi na potrzeby mieszkańców Miasta Otwocka przy wykorzystaniu istniejącego potencjału kadrowego i instytucjonalnego. Misją Ośrodka jest polepszenie warunków i jakości życia mieszkańców naszego miasta, poprzez zapewnienie potrzebującym odpowiedniej pomocy finansowej, rzeczowej i usługowej oraz zapobieganie wykluczeniu społecznemu. Działania Ośrodka skierowane są na wspieranie rodzin i osób w celu ich usamodzielnienia, dlatego też bardzo ważnym zadaniem jest dostosowanie odpowiednich form pomocy do sytuacji poszczególnych rodzin.